

List **3**

LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITED STATES

ALL ALIENS arriving at a port of continental United States from a foreign port or as a part of the lander passengers of the United States, and all aliens arriving at a port of said lands passenger from a foreign port, a port of continental United States.
This (yellow) sheet is for the listing of _____

S. S. * Hellie Star * Passengers sailing from Copenhagen Date of departure 4th, 19 23.

Sl. No.	List	NAME IN FULL		Age		Sex	Rank or position	Calling card or occupation	Address last known before leaving for this country	Nationality (Country of which citizen or subject)	(Race or people)	Last permanent residence:		The name and complete address of nearest relative to be notified in writing where alien cases.	Final destination (Country of immigration)	
		Fully name	Given name	Ten	Mos							Country	City or town		State	City or town
1	Jensen	Voldemar	36	m	Merchant	yes	Danish	Denmark	stand.	U.S.A.	New York	Father Mr. Andr. Jensen.	N.Y.	New York		
2	*	Holten	37	f	Wife	yes	Danish	"	"	"	"	"	"	"		
3	Andersen	Peter Julius	55	m	Engineer	yes	Danish	Denmark	Copenhagen	"	"	"	"	"		
4	Kasumi	Yutaro	31	m	Student	no	Japanese	Japan	Tokyo	U.S.A.	New York	Friend Michael Lundbergstrasse 5, Berlin.	N.Y.	New York		
5	Van der Auwera	Aldegonda	25	f	Student	no	German	Germany	Berlin	Germany	Berlin	Calif. Wincerville	"	"		
6	Jensen	Jens Andersen	40	m	Salesman	yes	Danish	Denmark	stand.	U.S.A.	New York	Astrup Vig, Jr. Kolding.	N.Y.	New York		

[illegible]

¹³ Newspapers.com is een onderdeel van Ancestry.com en pretendeert het grootste online historisch krantenarchief te hebben. De website is betalend, maar je kan voor een week een gratis proefabonnement nemen.

17

te proberen en de locatiegebonden filters te gebruiken. Zo had ik bv. succes met de combinatie 'Anwera' en 'Placerville'.

In de online versie van de krant 'Mountain Democrat' van 27 oktober 1923 wordt haar komst alvast aangekondigd: "Miss Aldegonda Van Der Auwera arrived the first of the week from Berlin, Germany, and will make her home with her parents in this city, Mr. and Mrs. P. Van Der Auwera."

State of California
City and County of San Francisco

MARRIAGE LICENSE

No. 25702

These Presents are in authority and license any Justice of the Supreme Court, Justice of the District Court of Appeals, Judge of the Superior Court, Judge of the Police Court, Justice of the Peace, Priest or Minister of any denomination, to solemnize, within said county, the Marriage of

Gussie Leona Aldegonda (WHITE) and *Aldegonda Maria Van der Auwera* (WHITE)

aged *21* years and past, resident of *San Francisco*, County of *San Francisco*, State of *California* and *21* years and past, resident of *San Francisco*, County of *San Francisco*, State of *California*

said parties being of sufficient age to be capable of contracting marriage as appears by affidavit of record in my office.

In Witness Whereof, I have hereunto set my hand and affixed the Seal of the Superior Court of the State of California in and for the City and County of San Francisco, this *19* day of *Oct*, A.D. *1927*

By *S. J. BUCKNER* Deputy County Clerk and ex-officio Clerk of said Superior Court

State of California, City and County of San Francisco

This Certifies that

Gussie Leona Aldegonda and *Aldegonda Maria Van der Auwera* the parties in the above license, were joined in marriage by me on the *16* day of *Oct*, A.D. *1927*, in said City and County and State;

that *Gussie Leona Aldegonda*, a resident of *San Francisco*, County of *San Francisco*, State of *California* and *Aldegonda Maria Van der Auwera*, a resident of *San Francisco*, County of *San Francisco*, State of *California* were present as witnesses of said ceremony.

Witnesses: (Name *Gussie Leona Aldegonda* No. *1212* City) Street
(Name *Aldegonda Maria Van der Auwera* No. *1212* City) Street

In Witness Whereof, I have hereunto set my hand, this *19* day of *Oct*, A.D. *1927*

By *S. J. BUCKNER* Deputy County Clerk

Filed for Record at the request of *Gussie Leona Aldegonda* on *Oct 19*, A.D. *1927*

PLACE OF MARRIAGE
CITY AND COUNTY OF SAN FRANCISCO

CERTIFICATE OF MARRIAGE
TRUE COPY OF ORIGINAL

STANDARD CERTIFICATE OF MARRIAGE
PERSONAL AND STATISTICAL PARTICULARS

BROOM		BRIDE	
1. FULL NAME <i>Gussie Leona Aldegonda</i>	1. FULL NAME <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	2. SEX F	2. SEX F
3. COLOR WHITE	3. COLOR WHITE	4. DATE OF BIRTH <i>1906</i>	4. DATE OF BIRTH <i>1906</i>
5. SINGLE OR MARRIED SINGLE	5. SINGLE OR MARRIED SINGLE	6. PLACE OF BIRTH <i>Belgium</i>	6. PLACE OF BIRTH <i>Belgium</i>
7. OCCUPATION <i>Housewife</i>	7. OCCUPATION <i>Housewife</i>	8. EDUCATION <i>High School</i>	8. EDUCATION <i>High School</i>
9. PREVIOUS MARRIAGES None	9. PREVIOUS MARRIAGES None	10. RELIGION <i>Catholic</i>	10. RELIGION <i>Catholic</i>
11. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	11. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	12. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	12. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>
13. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	13. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	14. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	14. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>
15. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	15. NAME OF FATHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	16. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>	16. NAME OF MOTHER <i>Aldegonda Maria Van der Auwera</i>

17. NAMES, NAMES OF BIRTH, OF BORN, AND MARRIAGE
If the person and birth named in this Certificate, hereby certify that the information given therein is correct, in the state of her knowledge and belief.

Gussie Leona Aldegonda M Filed in the presence of *S. J. BUCKNER* Deputy County Clerk

IN CERTIFICATE OF PERSON PERFORMING CEREMONY

I HEREBY CERTIFY that *Gussie Leona Aldegonda* and *Aldegonda Maria Van der Auwera* were joined in marriage by me in accordance with the laws of the State of California, at *San Francisco*, City and County of San Francisco, State of California, this *16* day of *Oct*, A.D. *1927*

Signature of *Gussie Leona Aldegonda* Signature of *Aldegonda Maria Van der Auwera*

Residence *San Francisco* Official Position *Deputy*

Filed *Oct 19 1927* Signature of *S. J. BUCKNER* Deputy County Clerk

Ditmaal keert ze niet meer terug naar Europa. Op 15 april 1925 verklaart Maria Aldegonda op 27-jarige leeftijd dat ze de intentie heeft de Amerikaanse nationaliteit te verwerven¹⁵. Dat leren we uit de zogenaamde 'declaration of intention' nr. 62489, dewelke ons meteen extra inzicht geeft in enkele uiterlijke persoonskenmerken. Maria Aldegonda blijkt 1,67 m groot, weegt 65 kg, heeft bruin haar en blauwe ogen en heeft geen zichtbare opvallende fysieke kenmerken. Blijkbaar verblijft ze ondertussen

¹⁵ In het begin van de 20ste eeuw werd het naturalisatieproces gestandaardiseerd. Over het algemeen was naturalisatie een proces in twee stappen dat minimaal vijf jaar in beslag nam. Na twee jaar in de Verenigde Staten te hebben gewoond, kon een vreemdeling een 'intentieverklaring' indienen om staatsburger te worden. Na nog eens drie jaar kon de vreemdeling een 'naturalisatieverzoek' indienen. Nadat deze was ingewilligd, werd een certificaat van staatsburgerschap afgegeven aan de nieuwe burger. Deze documenten bevatten heel wat bronnenmateriaal en zijn van goudwaarde voor het documenteren van je stamboom. Bron:

<https://www.archives.gov/research/immigration/naturalization>

Na de ‘declaration of intention’ volgt de ‘**petition for citizenship**’, met als datum 15 juni 1931. Hieruit blijkt dat Maria Aldegonda sinds 24 maart 1924 in San Francisco verblijft. Andere reeds gekende informatie wordt in deze akte bevestigd. Ondertussen woont ze wel in de Divisadero Street 199 te San Francisco. Ze is nog steeds kinderloos.

ORIGINAL

UNITED STATES OF AMERICA

No. 23937

PETITION FOR CITIZENSHIP

To the Honorable the DISTRICT

Court of

THE U.S.

S. F. Cal.

The petition of ALFRED AUGUST ALTMANN

I hereby state, especially under

(1) My place of residence is 199 Divisadero St., S. F. Cal.

My signature is ALFRED AUGUST ALTMANN

(2) I was born in GERMANY

My date of birth is June 18, 1898

(3) I declare my intention to become a citizen of the United States of America

My date of declaration is June 18, 1928 My district is San Francisco

Court S. F. Cal.

S. F. Cal.

(4) I am not married. The name of my wife or husband is None

I was married on Oct. 18, 1908

S. F. Cal.

I was born in Germany

My date of birth is June 18, 1908

My date of birth is June 18, 1908

I declare my intention to become a citizen of the United States of America

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

My district is San Francisco

My date of declaration is June 18, 1928

Petition for Citizenship 1931

¹⁶ Volkstellingen (census records) bevatten veel nuttige details. Sinds 2022 zijn de documenten van de telling van 1950 online vrijgegeven. Je kan ze raadplegen op bijna alle genealogische websites. Tip: gebruik in dit geval een gratis dienst zoals FamilySearch of The National Archives: <https://www.archives.gov/research/census/1950>

Op 5 oktober 1931 legt Maria Aldegonda de eed af, de laatste stap in het naturalisatieproces ('oath of allegiance') en verwerft ze definitief de Amerikaanse nationaliteit.

OATH OF ALLEGIANCE

I hereby declare, on oath, that I absolutely and entirely renounce and abjure all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly to ALBERT, King of the Belgians

of whom (which) I have heretofore been a subject (or citizen); that I will support and defend the Constitution and laws of the United States of America against all enemies, foreign and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same; and that I take this obligation freely without any mental reservation or purpose of evasion: SO HELP ME GOD. In acknowledgment whereof I have hereunto affixed my signature.

Maria Aldegonda Maria Altmann
(Signature of petitioner)

Sworn to in open court, this 5th day of Oct, A. D. 1931

WALTER E. MALING, Clerk.

By *Harry J. Gault*, Deputy Clerk.

NOTE--In renunciation of title of nobility, add the following to the oath of allegiance before it is signed: "I further renounce the title of (give title or titles) an order of nobility, which I have heretofore held."

Petition granted: Line No. 320 of List No. 3011709 and Certificate No. 3011709 issued.

Petition denied: List No. _____

Petition continued from _____ to _____ Reason _____

14-5013

Eedafliegging 1931

Haar 'social security' nummer (SSN) is 566-10-0192.¹⁷

De naturalisatie van haar echtgenoot Paul W. Altmann verloopt iets minder vlot, voornamelijk vanwege de terughoudendheid van de Amerikaanse overheid tijdens de Tweede Wereldoorlog. In zijn dossier vinden we stukken terug die hem bestempelen als 'alien enemy'. In 1950 lukt het hem alsnog om Amerikaans staatsburger te worden.

Maria Aldegonda onderneemt op 13 juli 1954 - zonder haar man - een uitstap richting Europa. Ze scheept in op de SS United States met als bestemming Le Havre. Als duurtijd van de reis geeft ze '6 weken' op. Mogelijk gaat ze op bezoek bij haar jongere broer Jean, die ondertussen in Parijs woont.

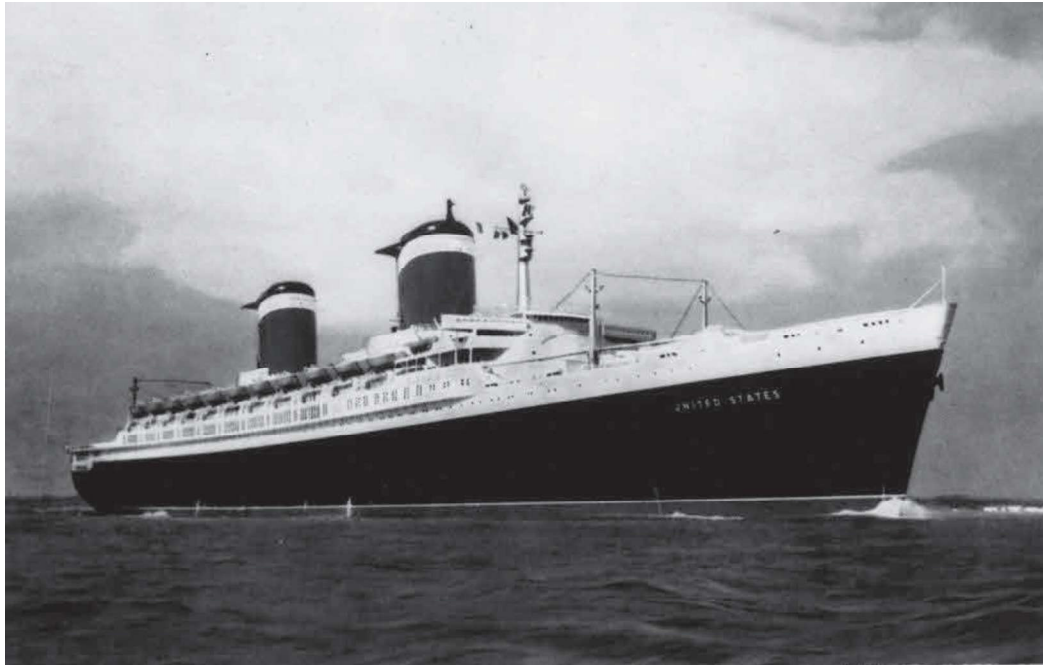
Ze verblijft op het moment van de afreis met haar man in de East Willowstreet 235 te Pomona, Californië. Dankzij de 'voter registrations' (kieslijsten) weten we dat ze hier minstens in de periode 1948 – 1960 hebben geleefd. Het echtpaar zal aan de keukentafel wellicht regelmatig politieke discussies hebben gevoerd, want de voter registrations leren ons dat Aldegonda tot de strekking van de Democraten behoorde en haar man Republikein was.

INDEX TO REGISTER OF VOTERS			
Pomona City Precinct No. 48			
LOS ANGELES COUNTY, CALIFORNIA, 1952			
Any qualified elector of this Precinct, whose name does not appear on this index will request the election board to locate same in the Precinct Register. If found, the elector shall be allowed to vote; if not found telephone the office of the Registrar of Voters, (MUtual 9211.)			
Register Line No.	Register Line No.	Register Line No.	Register Line No.
....Albee, Mrs Amy G, 150 Nemaha st, D	Fackler, Willie E, 152 E Aliso st, R	Lichty, Robert N, 1838 N Garey av, D	Schwichtenberg, Mrs Blanche
....Albee, Clarence E, 150 Nemaha st, D	Fahrenhorst, Mrs Nettie G, 150 E Artesia st, R	Lichty, Mrs Vera M, 1838 N Garey av, R	Seward, Mrs Claire G, 1894 N G
....Altmann, Mrs Aldegonda M, 235 E Willow st, D	Fahrenhorst, William C, 150 E Artesia st, R	Lindberg, Mrs Wanda, 227 Tate st, D	Seward, Richard A, 1894 N G
....Altman, Paul W, 235 E Willow st, R	Faull, Harry A, 1909 Cadillac dr, D	Lehmer, Mrs Esther, 150 E Cucamonga av, R	Sheasby, Mrs Eleanor R, 138 J
....Anderson, Harry A, 1827 Cadillac dr, R	Faull, Margaret L, 1909 Cadillac dr, D	Lehmer, Silas W, 150 E Cucamonga av, R	Sheasby, Morris J, 138 Nemah
....Anderson, Mrs Pauline C, 1837 Cadillac dr, R	Fetterling, Clyde M, 1573 N Orange Grove av, R	Leonard, Mrs Adele H, 277 E Aliso st, D	Sheets, Albert E, 142 Nemaha
....Arutunian, Mrs Beatrice, 1904 Berkshire way, D	Fetterling, Mrs Greta, 1573 N Orange Grove, R	Leonard, William H, 277 E Aliso st, D	Sheets, Mrs Irene V, 142 Nem
....Arutunian, Shahan, 1904 Berkshire way, D	Fix, Mrs Grace E, 1875 Cadillac dr, R	Lindberg, Harry T, 227 Tate st, JP	Shenefeld, Mrs Eva, 1798 N G
....Ashe, Mrs Helga E, 297 E Aliso st, R	Fix, O Wilbur, 1875 Cadillac dr, R	Loud, Mrs Gloria J, 1995 Cadillac dr, D	Sherer, Mrs Margaret M, 227
....Aukew, Mrs Jennie, 259 Tate st, D	Forester, Mrs Dorothy S, 490 E Cucamonga av, R	Loud, Harry W, 1995 Cadillac dr, R	

Voorbeeld van 'voter registration', jaar 1952

¹⁷ Uniek identificatienummer dat tegenwoordig vele doeleinden dient zoals het bijhouden van het aantal gewerkte jaren, maar evengoed voor belastingdoeleinden etc.

Haar trip zal uiteindelijk naar Duitsland leiden want op 18 oktober 1954 neemt ze in Frankfurt het vliegtuig terug naar New York. Of Aldegonda tijdens haar rondreis nog een voet in België gezet heeft weten we niet, maar het is eerder onwaarschijnlijk gezien haar verleden.

SS United States in de Jaren 50

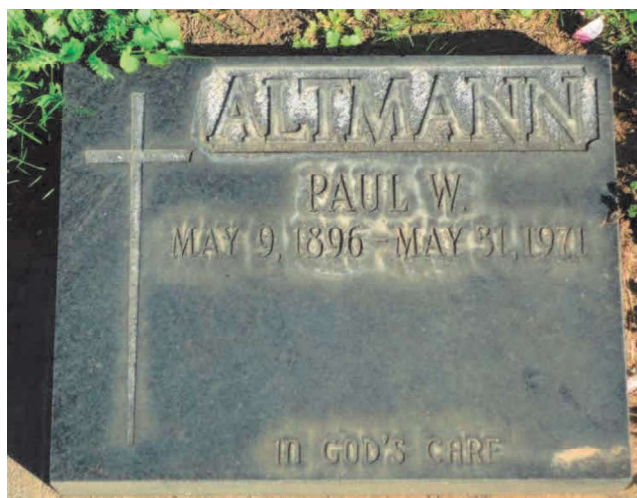
Bijna exact 2 jaar later, op 19 oktober 1956, vinden we haar opnieuw op een vliegtuig van Frankfurt naar New York.

Maria Aldegonda overlijdt op 19 april 1984 op 86-jarige leeftijd.

Online begraafplaatsen vormen een waardevolle bron om aansluiting te vinden met het heden, zeker nu de privacyregels de voorbije jaren zijn aangescherpt. Find-a-Grave¹⁸ is een uitstekend startpunt als het aankomt op Amerikaanse begraafplaatsen. Aangezien Maria Aldegonda de achternaam van haar man draagt, zoek ik in de eerste plaats op zijn naam. Deze strategie heeft meteen succes. Paul is begraven op het Holy Cross Catholic Cemetery Colma, San Mateo County, Californië (perceel G2 68 G45). Colma is een klein stadje bij de kust dat maar 1.500 inwoners telt en ook wel de 'city of souls' wordt genoemd omdat vele inwoners van Californië er hun laatste rustplaats vinden tussen de meer dan 1,5 miljoen (!) graven.

Op de grafsteen is ruimte gelaten voor de inscriptie van de gegevens van Maria Aldegonda, wat doet vermoeden dat ze naast haar man werd begraven. Een vrijwilliger van Find-a-Grave die op deze begraafplaats actief is, geeft me uitsluitsel op basis van het begraafregister. Maria is wel degelijk op deze plek begraven, maar men heeft nooit de gegevens op de grafsteen aangebracht. Wellicht is dit te wijten aan de afwezigheid van nakomelingen of andere verwanten.

¹⁸ <https://www.findagrave.com/> is een gratis website met foto's en gegevens van graven, te vergelijken met de functie 'begraafplaatsen en gedenktekens' op Geneanet of het meer commerciële BillionGraves.com. De focus ligt op de Verenigde Staten, maar je vindt er evengoed graven van over de gehele wereld.

Grafsteen van het echtpaar Altmann – Van der Auwera op Find-A-Grave

Slotwoord

Een vermelding in het vreemdelingenregister van de stad Antwerpen. Meer was er niet nodig om geprikkeld te worden en op zoek te gaan naar de herkomst en het levensverhaal van Maria Aldegonda Van der Auwera. Het ontbreken van afstammelingen en directe verwanten maakte het onderzoek er niet eenvoudiger op. Dankzij de digitale mogelijkheden die de hedendaagse genealoog ter beschikking heeft, ben ik er toch in geslaagd om het – ongetwijfeld zeer bewogen – levensverhaal van deze dame zeer gedeeltelijk in elkaar te puzzelen. Helaas ben ik er (nog) niet in geslaagd een foto van haar te vinden, wat de kers op de taart zou zijn. Maar dat weegt niet op tegen de dankbaarheid voor de exponentieel groeiende beschikbaarheid van online bronnenmateriaal. Een onderzoek zoals dit was anders nooit mogelijk geweest.

Bronnen

Alle geraadpleegde bronnen zijn online beschikbaar

- FamilySearch, Burgerlijke Stand Antwerpen, Geboortes 1898, akte 1012
- Ellis Island, Passagierslijst Hellig Olav, Kopenhagen – New York, dd. 4 oktober 1923
- New York Passenger Arrival Lists (Ellis Island), 1892-1924, FamilySearch, Roll 483, vol 953-956, 8 Aug 1904-14 Aug 1904 > image 94 of 951; citing NARA microfilm publication T715 and M237 (Washington D.C.: National Archives and Records Administration, n.d.)
- New York Passenger Arrival Lists (Ellis Island), 1892-1924, FamilySearch, Roll 1616, vol 3558-3559, 1 Jan 1911 > image 490 of 878; citing NARA microfilm publication T715 and M237 (Washington D.C.: National Archives and Records Administration, n.d.)

- New York Passenger Arrival Lists (Ellis Island), 1892-1924, FamilySearch, Roll 1611, vol 3548-3549, 21 Dec 1910 > image 612 of 892; citing NARA microfilm publication T715 and M237 (Washington D.C.: National Archives and Records Administration, n.d.)
- Vreemdelingendossier 166.528, Van der Auwera Aldegonde Marie, Felix Archief Antwerpen, inventarisnummers 996#441 en 481#166828
-
- Berliner Adressbuch:
<https://www.familysearch.org/search/catalog/1274?availability=Family%20History%20Library>
-
- Mountain Democrat, Placerville, 27 oktober 1923
-
- Federal Naturalization Records, 1843-1999, n° 62489
-
- US Census Records, 1930, San Francisco
-
- Petition for Citizenship & Oath of Allegiance - National Archives at San Francisco; San Bruno, California; NAI Number: 605504; Record Group Title: RG 21; Record Group Number: Records of District Courts of the United States, 1685-2009
-
- FamilySearch, California, San Francisco County Records, 1824-1997, Marriages > Marriage Certificates, Marriage Licenses, Vol. 271, 1927 > image 427 of 604; San Francisco Public Library, California.
-
- US Census Records, 1940, San Francisco
-
- The National Archives at Washington, D.C.; Washington, D.C.; Series Title: Passenger and Crew Lists of Vessels and Airplanes Departing from New York, New York, 07/01/1948-12/31/1956; NAI Number: 3335533; Record Group Title: Records of the Immigration and Naturalization Service, 1787-2004; Record Group Number: 85; Series Number: A4169; NARA Roll Number: 269
-
- The National Archives at Washington, D.C.; Washington, D.C.; Series Title: Passenger and Crew Manifest of Airplanes Arriving at Boston, Massachusetts, February 1945-November 1954; NAI Number: 2669077; Record Group Title: Records of the Immigration and Naturalization Service, 1787-2004; Record Group Number: 85; Series Number: A3607; NARA Roll Number: 44
-
- California State Library; Sacramento, California; Great Register of Voters, 1900-1968, year 1952
-
- Year: 1956; Arrival: New York, New York; Microfilm Serial: T715, 1897-1957; Microfilm Roll: Roll 8795; Line: 4; Page Number: 207
-
- United States Social Security Death Index: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:JTCX-6JX>
-
- California Death Index, 1940-1997, Department of Public Health Services, Sacramento:
<https://familysearch.org/ark:/61903/1:1:VG1Z-PBG>
-
- Find-a-Grave: <https://nl.findagrave.com/memorial/107695582/maria-a-altmann>

Wouter De Boeck